

”የኤርትራ ምሽት” ለስደተኞች ደራሲያን

በአበራ ለማ

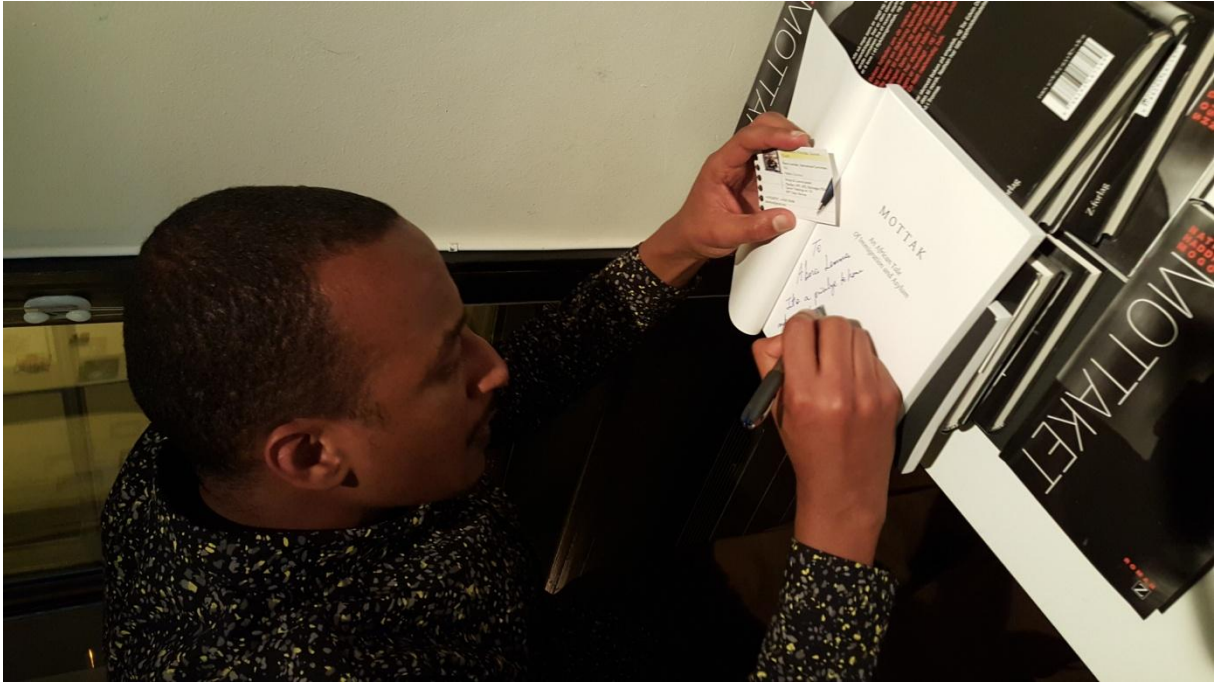
ካንድ አሰርት ዓመታት በላይ አባል ሁኔ የቆየሁበት ኖርዌጂያን ፔን (Norsk PEN/ Norwegian PEN) የሚያከናውናቸው የተላያዩ ተግባራት አሉት። ከነዚህም አባይት ትግባራቱ መካከል በያገራቱ ያሉ እህት ማህበራትን መታደግና ለስደተኛ ደራሲያን የከተሞች የጥገኝነት (By Forfatter) መብትን ማሰጠት ነው። ሥራቸውም እንዲታተምና ለሕዝብ እንዲደርስ ጥረት ያደርጋል። በእስር ላይ የሚገኙ የሌሎች አገር ደራሲያንና ጋዜጠኞችን ማሰቢያ ምሽቶችን በየጊዜው ያዘጋጃል። ከዚህ ቀደም የማሰቢያ ምሽት ከተዘጋጁላቸው ጸሐፍት መካከል እውቁ ጸሐፊ ኢትዮጵያዊው እስክንድር ነጋና ስዊድናዊ/ኤርትራዊው ዳዊት ይስሃቅ ይገኙባቸዋል። እናም ኖርዌጂያን ፔን ባለፈው ሐሙስ ጥቅምት 25 ቀን ”የኤርትራ ምሽት” የተሰኘ የምሽት ፕሮግራም አዘጋጅቶ ነበር። ይህ ምሽት ኤርትራ ወስጥ ያለውን የሰብአዊ መብት ጥሰትና አጠቃላይ ስቃይ ሸሽተው የወጡ የኤርትራ ደራሲያንን ለመታደግ ነበር። ደኅለ በረከትና ኃይሌ ቢዘን አብርሃ የተባሉት የኖርዌይ ከተሞች ጥገኛ ደራሲያንና ናታን ሐዲሽ ሞገስ የተባለው የፖለቲካ ስደተኛ ደራሲ የምሽቱ ተጋባዥ ዝግጅት አቅራቢ ደራሲያን ነበሩ።

<http://www.google.no/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=9&cad=rja&uact=8&ved=0CDcQFjAlahUKewigPTL54DJAhUkj3IKHULLAxc&url=http%3A%2F%2Fnorskpen.no%2Ftag%2Farrangement%2F&usq=AFQjCNGBd4vIj8wxhMHB7iq-gu7W4tEDjA>

ደራሲ ኃይሌ ቢዘን አብርሃ

ኃይሌ ቢዘን አብርሃ የምሽቱ ሌላው ኮከብ ደራሲ ነበር። ይህ በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ከፍተኛ ትምህርቱን ተከታትሎ የነበረ ደራሲ ከራሴ ሥራዎች ጀምሮ የኢትዮጵያን ሥነ ጽሁፍ እየጣጣመ ያደገ የሥነ ጽሁፍ ሰው እንደሆን በግል አጫውቶኛል። ኃይሌ በኖርዌይ አገር ሕጻናት ጣፋጭ ነገሮችን በመብላት፣ ጥርሶቻቸው እንዳይጎዱ የሚማሩበትን የተረታ ተረት መጽሐፍ ወደ ትግርኛ ቋንቋ ተርጉሞ አሳትሞ አቅርቧል። ይህ ”ካርዮስና ባክቱስ KARIUS og BAKTUS ” የተሰኘ ተረታ ተረት በጨዋታ አስመስሎ ልጆች የጥርሶቻቸውን ጤንነት እንዲጠብቁ በበርቱ የሚመክር በመሆኑ፣ ወላጆችና ሕጻናት በእጅጉ ይወዱታል። ወደ ተላያዩ ቋንቋዎች ከመተርጎምም በላይ አዝናኝ ፊልሞች ተሠርተውበታል። ኃይሌ ውብ በሆነ ድራማዊ አቀራረብ በአሸር ሄድ ፕሮጀክተር እየታገዘ፤ ሥራውን በትግርኛ ቋንቋ አስደምጧል።

ወጣቱ ደራሲ ናታን ሐዳሽ ሞገስ

ሌለው የምሽቱ ኮከብ ኤርትራዊ ደራሲ ወጣቱ ናታን ሐዳሽ ሞገስ ነበር። ናታን በኖርዌይ የስደተኞች ካምፕ በነበረበት ወቅት የታዘበውን የሕይወት ልምዱንና ብዙ ብዙ ገጠመኞቹን በመጀመሪያ በእንግሊዝኛ ቋንቋ ጥፎ፤ ባሜሪካን አገር ለሕትመት ያበቃ ጀግና ነው። ናታን አዲስ አበባ ከተማ ውስጥ ተወልዶ ያደገና አምቼ በሚባለው ቡድን ውስጥ ተጠርዞ ወደ ኤርትራ ተባባሪ የነበረ ብሩህ አእምሮ ያለው ወጣት ነው። "MOTTAKET (የስደተኞች ካምፕ እንዲሉ በኖርዌይ ቋንቋ)" በሚል ርዕስ በእንግሊዝኛ ቋንቋ ጽፎት የነበረው ይህ መጽሐፍ፤ ወደ ኖርዌይያን ቋንቋ ተተርጉሞ ቀርቧል። ናታን በእንግሊዝኛ ከታተመው ከዚህ መጽሐፍ ላይ ጥቂት ገጾችን በንባብ አሰምቷል - በምሽቱ። ጥሩ የኖርዌይያን ቋንቋ ተናጋሪ የሆነው ይህ ወጣት ወደፊት በርካታ ሥራዎችን በሚችላቸው ቋንቋዎች ሁሉ ያቀርባል የሚል ተስፋ በብዙዎቻችን ዘንድ አሳድሯል።

ደራሲ ደሳለ በረከት

ይህ ድርጅት መቀመጫውን ሱዳን ላይ አድረጎ፤ በእርዳታ ሰጪ ድርጅት ሽፋን ተገንጣዮችን እስከመጨረሻው ድርስ በገንዘብና በቁሳቁስ ሲረዳ እንደነበረ ክርስቲያን በሰፊው አብራርታለች። ታዲያ የሚያስደንቀው ነገር በእርዳታ ድርጅት ሽፋን ባንዲት አገር የሉዓላዊነት ጉዳይ ላይ እንዲህ

ባንድ አገርኛ ተረት ላይ የተመሰረተ ሥላላዊና በኖርዌይያንኛ ቋንቋ የተዘጋጀ ሥራውን በአሸር ሄድ ፕሮጀክተርና ባንዲት ኖርዌይያዊት አንባቢ እየተረዳ አቅርቧል። ስለኖርዌይ አኗኗር ገጠመኞቹም ጣእም ባለው ለዛ በእንግሊዝኛና በትግርኛ አቅርቧል። መቀመጫው ባሜሪካን አገር ስለሆነው ስደተኛው "ፔን ኤርትራ" እንቅስቃሴም ገለጻ አድርጓል።

በዚህ ምሽት ላይ ቀርቦ ከነበሩ ሌሎች ዝግጅቶች መካከል የታሪክ ተመራማሪዎች በትሮምሶ የኒሽርስቲ የሰላም ጥናት ማእከል ኃላፊ የሆነችው ክርስቲያን እስሚዝ ሲሞንሰን የኖረዌይንና የኤርትራ ነገንጌነት በሚመለከት ያቀረቡት ጥናታዊ ጽሑፍ ነው። እሷ እንደምትለው ታዋቂው የኖርዌይ ቤተክርስቲያን እርዳታ ድርጅት (NORSK KIRKE HJELP/ NORWEGIAN CHURCH AID) በትግሉ ዘመን መጀመሪያ ከጅብሃ ጋር ከዚያም ከሻቢያ ጋር በምስጢር አብሮ የግንጠላው ሥራ እፍጻሜ ላይ እንዲደርስ እንዴት ብርቱ አገልግሎት እንደሰጠ ነው።

ያለ መርዘኛ ነገር ድርጅቱ መፈጸሙ ብቻ ሳይሆን፤ በኋላ የተከሰተው ጉድ ጭምር ነው። አቶ አሳይያስ የእርዳታ ድርጅቶች ስውር ድጋፍ አግኝቶ ስለነበርና ከነጻነት በኋላ አብረውት ቢሰነብቱ ለሱም ጤና እንደማይሰጡት በመረዳቱ ሁሎችንም ከኤርትራ ምድር ሲያባርር፤ አብሮት የቀረው

በቸኛው ደርጅት ይህ የኖርዌይ የቤተክርስቲያን እርዳታ ደርጅት ብቻ ነበር። ውሎ አድሮ ግን ለዚህ ደርጅትም የሚራራ አንጀት ሊኖረው አልቻለም። እንደትናንቱ ሁሉ የኖርዌይ ቤተክርስቲያን እርዳታ ደርጅት የሌሎች ተቃዋሚዎቹ ስውር አጋር ሊሆን ይችላል በሚል ፍራቻ አባሮታል። ይህ በምሽቱ ብዙዎቻችንን ያስገረመም ያሳዘነም ዜና ነበር። በኖርዌይጂያን ቋንቋ የተጻፈው የጥናት ጽሑፍዎ ማጣቀሚያ የሚከተለው ነው።

http://r.search.yahoo.com/_ylt=A7x9UktQND9WQSkAqFRXNgx.;_ylu=X3oDMTByZm5kMHEyBGNvbG8D aXlyBHBvcwM3BHZ0aWQDBHNlYwNzcg--/RV=2/RE=1447011536/RO=10/RU=http%3a%2f%2fm unin.uit.no%2fbitsstream%2fhandle%2fi0037%2f59 8%2fthesis.pdf%3fsequence%3di/RK=0/RS=lpwB5k VHOpmBzrQZclXnDqFjL

ተመራማሪዎ ክርስቲነ እስሚዝ ሲሞንሰን

ደራሲ እስጢፋኖስ ገብረ ሚካኤል ከኔ ጋራ

በእለቱ መድረክ ተሰጥቶት ያልነበረ ሌላ አውቅ ኤርትራዊ ደራሲና ያዩ ኢሳይያስ ክፉ አስተዳደር ተቃዋሚ የሆነ ደራሲ በምሽቱ አግኝቻለሁ። ይህ ሰው የታሪክና የረዥም ልቦለድ ደራሲው እስጢፋኖስ ገብረ ሚካኤል ነው። የሥራዎቹን ርዕሰ-ጽሑፎች ይዞ ከታዳሚዎች ጋር ተገኝቷል።

ከዚህ ቀደም እ.አ.አ. በ2010 ዓ.ም. የኖርዌይ ደራሲያን ማሕበር ለአሥመራው ያቶ ኢሳይስ እስረኛ ደራሲና ጋዜጠኛ ዳዊት ይስሃቅ "ሀሳብን በነጻነት የመግለጽ ሽልማት" መሸለሙ ይታወሳል። እነዚህ ዛሬ በኖርዌይ የከተሞች ጥገኝነት ያገኙ ደራሲያን፣ ዳዊት ይስሃቅና ሌሎችም ከእስር ይፈቱ ዘንድ ዓለም አቀፍ ትጋላቸውን እንደሚቀጥሉ አስታውቀዋል።

ወይዘሮ ብሪት ቢልዶየን የፔን ኖርዌይ ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባል በመጨረሻው ለተሳታፊዎቹ የምስጋና አበባ ሲያበረክቱ

በነገራችን ላይ ዓለም አቀፍ ፔን የተቋቋመው እ.አ.አ. በ1921 ዓ.ም. በእንግሊዘኛው ጸሀፊ በጆን ጋልስዎርዚ አማካኝነት ሲሆን፤ **P.E.N. ማለትም** ትርጉሙ የገጣሚያን፣ የወግ ጸሐፊዎች ያለያም የአርታኢያንና የልቦለድ ደራሲያን «**Poets, Essayists and Novelists**» ወይም «**Poets, Editors and Novelists**» ዓለም አቀፍ ማህበር ማለት ነው። የኖርዌይ ፔን ደሞ የዓለም አቀፍ ፔን በተቋቋመ ባመቱ በ1922 ዓ.ም. እውቅናን ያገኘ ነው። Stavanger, Kristiansand, Oslo, Trondheim, Molde, Skien, Drøbak, Lillehammer, Bergen og Tromsø የተባሉት የኖርዌይ ከተሞች ከተለያ አገሮች ለሰዶዱ ደራሲያንና ጥገኝነት የሰጡ ከተሞች ናቸው። የኖርዌይ የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር በፔን ኖርዌይ አማካኝነት ለያንዳንዱ የከተማ ጥገኛ ስደተኛ ደራሲ ባመት የ100000.00 ሺህ ክሮነር ድጎማ ይሰጣል። 48 የከተማ ጥገኛ ስደተኛ ደራሲያን በ14 የኖርዌይ ከተሞች ውስጥ ሲኖሩ፤ ከነዚህ ደራሲያን መካከል አንድ ኢትዮጵያዊ ይገኝበታል።

እንበርታ፤

አለ